

Karel Teissig patřil koncem 19. a v první polovině 20. století k významným pražským restaurateurům, jak se tehdy psalo. Nejdříve provozoval Teissigovu plzenskou pivnici " U kotvy" (bez háčku nad "n") ve Spálené ulici číslo 85 (dnes orientační číslo 7, dříve to bylo číslo 5 - v adresáři z roku 1891 je uvedeno další číslo Spálená 9), Byla oblíbená zejména mezi soudními úředníky, kteří sídlili v rozlehlých budovách soudu (C. k. zemský cu. trestní soud - K.k. Landes alst. Strafgericht) hned naproti. Karel Teissig jim posílal do úřadoven plzeňské pivo a nakládanou papriku. Inzerát z Národních listů doplněný uctivým blahopřáním hostům a příznivcům ze dne 1. 1. 1896 dosvědčuje existenci pivnice. Restaurace "Kotva" je na stejném místě dodnes.

Počátkem 20. století Karel Teissig přesídlil do Celetné 18, kde si založil a provozoval známý restaurant GRAND RESTAURANT "TEISSIG". Restaurace se pyšnila výbornou kuchyní. V sobotu a neděli zněla v jeho prostorách taneční hudba, originální jazz nevyjímaje. Ba co víc. Jak dokládá inzerát z Národních listů ze dne 7. 3. 1930 restaurant byl přátelský i spolkům: "Spolkové místnosti k zadání".

Zároveň dokládá i přesun Teissigova podniku ze Spálené do Celetné a zvýšení jeho úrovně z pivnice na grand restaurant na Starém městě pražském. Chytrý krok. Vždyť další významný soud byl blízko...

To pravděpodobně nalákalo zakladatele Stolní společnosti sběratelů příležitostných razítek a frankotypů v čele s Jaroslavem Lešetickým k pořádání schůzek s přednáškami v prostorách Teissigova restaurantu.

Jak je vidět, Celetná je oboru sběratelství výplatních otisků souzená. Nejdříve poskytla útočiště sběratelskému spolku počátkem 30. let, o několik desítek let se občasně scházeli poštovní historici a výplatní otiskáři nedaleko - v sídle SČSF v Celetné 26 (zasedačka v prvním patře).

Teissigovu restauraci odnesl čas. Dnes je v bývalých prostorách, které patří Karlově univerzitě" prodejna knih - Knihkupectví Karolinum. Z archivu se dovídáme i původní názvy domu v Celetné - U bílého noha, Jeřábkův dům, U svatého Jana. Dům původně gotický s jistě bohatou historií byl přestavěn do dnešní barokní podoby.

Útočiště pro sběratele příležitostných razítek a frankotypů

Jak jsem napsal: významný filatelista a nestor české a československé filatelie, jinak zakladatel Stolní společnosti a významný propagátor sběratelství výplatních otisků a dalších oborů poštovní historie Jaroslav Lešetický se svými přáteli vyhlédl tuto restauraci k pořádání setkání sběratelů. Jejich počet byl na tehdejší dobu úctyhodný - bylo jich okolo padesátky na začátku a počet dosahoval později stovky. Společnost byla založena v honosném hotelu Zlatá Husa, ale později potřebovala o něco civilnější prostory. Byl zvolen tento restaurant.

Šlo to jako po másle.

16. 9. 1926 - první dva výplatní otisky začaly orážet listovní zásilky

Tribuna filatelistů, ač nebyla příznivcem tohoto nového způsobu vyplácení, iniciativně tuto skutečnost oznámila, a to s veškerými detaily. Zahájila i diskusi "Frankotyp anebo známka?".

Jaroslav Lešetický a K. F. Pešák začali velmi brzo otiskovat seznamy výplatních otisků v různých českých a německých filatelistických časopisech.

1931 - Jaroslav Lešetický a štábní kapitán F. T. Winkler vydali první seznam výplatních otisků Československa.

26. 12. 1932 - V hotelu Zlatá Husa na Václavském náměstí došlo k založení Stolní společnosti sběratelů příležitostných razítek a frankotypů.

5. 1. 1933 - Pravděpodobně v restaurantu "Teissig" se uskutečnilo první setkání sběratelů a členů Stolní společnosti. Kromě oficiální došlo na poradenství, výměnu materiálu, dary, slosování. Každý z účastníků si přinesl "střádanky" (alias mankolisty). Ba co víc. J. Lešetický založil "Oběžník společnosti". Zde bylo konstatováno, že Společnost má 50 členů.

K mé lítosti se nezachoval zmíněný Oběžník. Byla to první tiskovina sběratelské entity výplatních otiskářů alias frankotypistů, jak si pánové říkali. Z korespondence vím, že se objevily i ženy, i když jich bylo pomálu.

27. 4. 1933 - U Teissigů se konalo jedno ze setkání členů Stolní společnosti (potvdili mi to slovně pánové Václav Nebeský, Jiří Pohorecký a Mirko Marek, kteří byli členy této společnosti), kde zazněla vůbec první přednáška o výplatních otiscích. Zhostil se jí architekt Albert Jonáš. Téma: "O nakloněném nebo převráceném razítku některých otisků". Razítku se říkalo "místní razítko", dne je nazýváno jako "denní razítko".

Odborník na slovo vzatý, jak se o něm vyjádřil Jaroslav Lešetický. To byl jasný fakt. Vždyť právě v tomto roce vyšel 1. díl Jonášových studií " Studie os čl. otiscích Frankotypu" (nákladem Svazu čl. filatelistických spolků v Praze, tiskem "Novina, tisk a vyd. podniky Hyberská ulice v Praze, stran 112, počet záznamů 247, kapesní formát, Praha 1933), kde byly zachycena otisky od roku 1926 až do 23. 12. 1929.

První přednáška

Albert Jonáš si vybral lákavé téma - chybotisky, o které tehdejší sběratelé měli velký zájem. Co asi mohl zmínit ve své přednášce?

Pochopitelně známý případ otisku FUPRA (Hynek Fuchs) Praha z 2. 10. 1931 nebo T. Maglič Mělník (otisk dle svědectví Alberta Jonáše neznámého data), u kterého bylo mechanikem obráceně nasazeno denní razítko.

Zcela jistě zazněla tato slova:

"Pouze jedinou výjimkou je obrácení razítka (hlavou dolů) u strojů B - strojů, u nichž je při nařízení data nutno vyjmouti váleček s místním razítkem. Stalo se, že při nasazování byl z neopatrnosti obrácen. Vznikne velmi málo otisků, protože se stroj při druhém nebo třetím zasekne a poruší."

Je jasné, že si všiml i zajímavostí v denních razítkách, zejména chybotisků u názvů pošt a doložil jejich nápravu a opravené otisky. Např. otisk firmy A. Kalla - Šmídeberk.

Nějaký čas se sběratelé scházeli v této restauraci. Pravděpodobně až do smrti J. Lešetického. Poté došlo k postupnému zániku Společnosti a byl zřízen Odbor frankotypů při KČF. Ti se scházeli v různých místech, v restauracích u Vladislavovy ulice anebo v kavárně v Hyberské ulici. Přirozený vedoucí entity odešel do filatelistického nebe, Albert Jonáš docházel mezi sběratele, ale čím dále zřídka. Odbor frankotypů se snažil vést Zdeněk Kvasnička, ale doba nepřála sběratelství. Evropa a svět se halil do temného hávu nepříznivé politické situace A to je už jiná historie.

Členové Stolní společnosti sbírali dál - individuálně. Tak nám zachovali otisky z alších dob po Jonášově období a to včetně otisků Protektorátu, poválečných let a zejména 50. let, kdy tento obor byl na okraji zájmu a i opovržení filatelistů. Ke všemu přispěl i Karel Teissig svým strpěním vášnivých frankotypistů

Doprovodná koláž zmíněných podkladů:

**Novověké
GRAND RESTAURANT**
Celetná 12. **TEISSIG** Celetná 12.
Výborná kuchyně.
Dnes, v sobotu a neděli tanecní hudba.
Nový orgán. 412a
Spolkové místnosti k radání.

**Teissigova
plzenská pivnice**
v Pilsni.
Spálená ulice číslo 85.
Všem velitelům p. t. pp. hostům
a příznivcům dovoluje si v blízké době
podepsany vydati
**k novému roku
uctivé blahopřání.**
S veškerou úctou 208
Karel Teissig.

Zdroj: www.google.com